

КОНСТИТУЦІЙНЕ, АДМІНІСТРАТИВНЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

DOI: 10.18372/2307-9061.77.20781

УДК 342.95(045)

Д. О. Безzubов,

доктор юридичних наук, професор

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7183-5206>

О. В. Андріяш,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДОГОВІР В СИСТЕМІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМАТИКА, ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

проспект Любомира Гузара, 1, 03058, Київ, Україна

E-mails: dbezzubov@ukr.net, 6916311@stud.kai.edu.ua

Мета статті: удосконалення інституту адміністративного договору на підставі виявлення проблем укладання, виконання, сфери дії, особливостей правової природи цього договору, а також запозичення позитивного міжнародного досвіду його застосування. **Методи дослідження:** використано порівняльно-правовий метод, аналізу і синтезу, формально-юридичний. **Результати:** з'ясовано, що адміністративний договір є ефективним інструментом регулювання адміністративно-правових відносин, що допомагає реалізовувати виконання певних функцій суб'єктами владних повноважень. Виявлено, що законодавством України недостатньо регламентовано досліджуваний договір, що спричиняє дискусії в науковому середовищі, породжує неоднакові підходи у правовій та зокрема судовій практиці при вирішенні спорів, що виникають з адміністративних договорів. Запропоновано запозичити досвід Німеччини стосовно впровадження адміністративного договору та внести зміни у Закон України «Про адміністративну процедуру», де необхідно чітко визначити підстави укладання адміністративного договору, його зміни, припинення, вимоги до форми та інші важливі критерії. **Обговорення:** сфери застосування адміністративного договору; контроль за виконанням адміністративного договору; відносини підпорядкування в адміністративному договорі.

Ключові слова: адміністративне право; адміністративний договір; адміністративна процедура; публічний інтерес; адміністративне судочинство; суб'єкти владних повноважень.

Постановка проблеми та її актуальність. Адміністративний договір в системі публічно-правових відносин має вагоме значення, оскільки за допомогою такої угоди можуть бути реалізовані певні функції органів виконавчої влади. На сьогодні питання адміністративного договору постає у зв'язку з євроінтеграцією України та відповідними реформами в галузі публічного права, адже в країнах ЄС поширена практика

адміністративних договорів, існує відповідне чітке правове регулювання для їх застосування.

В Україні існує низка проблем, пов'язаних із застосуванням адміністративного договору, які потребують вивчення та вирішення. Однією з них є проблема недосконалого і суперечливого спеціального законодавства, а тому суб'єкти, які виявили бажання укласти адміністративний договір, повинні керуватися загальними положеннями про укладання договорів, зокрема, книгою

п'ятою Цивільного кодексу України (далі – ЦК України). Але ЦК України не враховує особливостей сторін досліджуваного договору та його змісту.

Серед науковців давно тривають дискусії щодо природи адміністративного договору, але всі сходяться на тому, що необхідно повно і чітко унормувати інститут адміністративного договору.

У судовій практиці суди керуються поняттям, яке визначено в Кодексі адміністративного судочинства України (далі – КАС України) та тими ж положеннями (загальними), які зазначені в ЦК України, що значно ускладнює вирішення спорів, які виникають з адміністративних договорів.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. У науковому полі адміністративний договір активно досліджується як через призму законодавчого регулювання, так і через практику його застосування та судові спори. Недосконале регулювання законодавцем інституту адміністративного договору змусило науковців у своїх працях пропонувати шляхи удосконалення нормативних положень, спираючись навіть на міжнародний досвід (О. Грін, Р. Куйбіда).

Теоретичною базою даного дослідження послуговували праці вчених, які вивчали зазначену проблематику, а саме О. Константи́й, С. Бевз, Є. Пороховата, А. Висоцька, В. Біла, Т. Карабін, А. Токар, Р. Гаврік, Ю. Кириченко, О. Зима, О. Черненко, О. Левчишина, Г. Шерстюк та ін. Їх роботи присвячені з'ясуванню правової природи і визначеності адміністративного договору, проблемним аспектам реалізації. Але виконані дослідження не вичерпують всієї глибини існуючої проблеми. Залишається невизначеним вектор подальших змін до національного законодавства задля того, щоб адміністративний договір ефективно виконував свої функції та сформувався як повноцінний інститут права.

Мета статті: удосконалення інституту адміністративного договору на підставі виявлення проблем його укладання і виконання, сфери дії, особливостей правової природи, а також запозичення позитивного міжнародного досвіду його застосування.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Поняття адміністративного договору знайшло своє закріплення у законодавстві України з прийняттям КАС України, а саме у 2005 році. На той час міжнародна спільнота вже мала напрацьовану практику застосування такого правочину у сфері публічного адміністрування.

Прийнявши нову редакцію КАС України від 15.12.2017 року, законодавець вніс зміни і щодо визначення та призначення адміністративного договору. Так, відповідно до п. 16. ч. 1 ст. 4 КАС України, адміністративний договір – спільний правовий акт суб'єктів владних повноважень або правовий акт за участю суб'єкта владних повноважень та іншої особи, що ґрунтується на їх волеузгодженні, має форму договору, угоди, протоколу, меморандуму тощо, визначає взаємні права та обов'язки його учасників у публічно-правовій сфері і укладається на підставі закону: а) для розмежування компетенції чи визначення порядку взаємодії між суб'єктами владних повноважень; б) для делегування публічно-владних управлінських функцій; в) для перерозподілу або об'єднання бюджетних коштів у випадках, визначених законом; г) замість видання індивідуального акта; ґ) для врегулювання питань надання адміністративних послуг [1].

Зазначене нормативне положення дає можливість виокремити певні ознаки адміністративного договору: 1) дотримання основного принципу всіх правочинів незалежно від їх форм та сфер застосування – волевиявлення суб'єкта, тобто виявлення бажання на його укладення, але за наявності потреби, точніше за наявності підстави, закріпленої у законі (відтак цей принцип не є абсолютним); 2) одна із сторін адміністративного договору – суб'єкт владних повноважень (органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, уповноважені особи на виконання відповідних функцій у сфері публічного управління); 3) виникнення прав та обов'язків у публічно-правовій сфері відносин.

Разом з тим, визначення адміністративного договору в КАС України не є довершеним, а навпаки досить суперечливе. Адже перелік форм цього договору невичерпний, окремі названі форми не вкладаються ні в поняття правового акту, ні в поняття договору. Наприклад, воле-

узгодження сторін не притаманне протоколу. Спірним є і віднесення меморандумів до адміністративних договорів, адже у них не передбачаються конкретні зобов'язання, немає положень про відповідальність. Співпраця, задекларована у меморандумах, як правило здійснюється на підставі подальших угод. Приклади різних меморандумів, укладених Головними управліннями поліції в областях, що вважаються адміністративними договорами, наводить В. Шевченко у своєму дослідженні [2].

Так само виникає питання щодо різниці форм договору та угоди.

Якщо КАС України визначає, що адміністративний договір укладається для врегулювання питань надання адміністративних послуг, то в Законі України «Про адміністративні послуги» немає жодної згадки про адміністративний договір. Не можна полишити і питання про поширення на зазначений договір положень ЦК України, оскільки загальне поняття договору розкрито саме у цьому кодексі.

Якщо заглибитися у правові акти України, то можна виявити, що адміністративний договір застосовується і в площині міжнародних відносин за участю України, до того ж задовго до прийняття КАС України та чинної редакції ЦК України. Наприклад, у 2001 році Міністерство праці та соціальної політики України і Міністерство праці та соціальних питань Королівства Іспанія уклали Адміністративний договір про порядок застосування Угоди між Україною та Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян, який діє і донині [3].

Оскільки тема адміністративного договору постійно перебуває у полі зору науковців і практиків, адміністративно-правова доктрина накопичила суттєвий доробок за результатами дослідження цього договору, сформувала уявлення про його правову природу та відмінності.

Ю. Битяк і О. Константи́й визначають адміністративний договір як правовий акт управління, що видається на підставі норм права двома (або більше) суб'єктами адміністративного права, один з яких обов'язково є органом виконавчої влади, може містити у собі загальнообов'язкові правила поведінки (нормативний характер) або встановлювати (змінювати, припи-

няти) конкретні правовідносини між його учасниками (індивідуальний характер) [4, с. 106].

В. Колпаков та О. Кузьменко тлумачать адміністративний договір як систему взаємних зобов'язань між зазначеними в акті управління суб'єктами, формування і виконання яких має на меті виконання визначених державою завдань [5, с. 208].

Ці визначення адміністративного договору все ж не дозволяють чітко виокремити його серед інших договорів, що має практичне значення. У науковій літературі зустрічаються небезпідставні твердження про віднесення договорів про публічні закупівлі, договорів про співробітництво територіальних громад до адміністративних. Проте договори про публічні закупівлі вважаються і господарсько-правовими договорами, а спори, пов'язані з їх укладанням та виконанням, окрім договорів про оборонні закупівлі, розглядають господарські суди, а не адміністративні. Відтак, на наш погляд, ключовим для виокремлення адміністративних договорів, є сфери, в яких дозволено їх укладати, і мета та завдання, які вирішуються за допомогою адміністративних договорів. І саме це визначається законодавчо. Виходячи з визначення адміністративного договору в КАС України та закріплених підстав для його застосування, можна виснувати, що підстави для застосування адміністративного договору у сфері публічних закупівель відсутні. Не передбачені вони і в Законі України «Про публічні закупівлі». А от стосовно договорів про співробітництво територіальних громад потрібно зауважити, що такі цілком можуть бути адміністративними, зокрема, якщо визначатимуть порядок взаємодії між суб'єктами владних повноважень (органами місцевого самоврядування), делегування публічно-владних управлінських функцій.

Отже, аналіз положень законодавства про адміністративний договір, доктринальних підходів надає можливість виокремити власне уявлення про цей правовий документ. На нашу думку, адміністративний договір – це угода, яка укладається на підставах, визначених законом, та на основі волевияву двох або більше суб'єктів владних повноважень, а також суб'єктів публічної влади та інших осіб, і ви-

значає взаємні права та обов'язки сторін у публічно-правових відносинах.

Зауважимо, що недостатнє правове регулювання є перешкодою для його застосування у різних сферах та ширшим колом суб'єктів. Для укладання відповідного договору суб'єкти владних повноважень керуються загальними положеннями, що може значно ускладнювати виконання такого договору, тому що ЦК України регулює приватні відносини, а обов'язковою стороною адміністративного договору є суб'єкт владних повноважень. Оспорювання такого правочину в судовому порядку також не позбавлене проблем, адже за відсутності чіткого законодавства, яке регламентує адміністративний договір, суди можуть тлумачити його неправильно.

Адміністративний договір має відмінність від цивільно-правового договору, найперше за інтересом. В адміністративній сфері інтерес є публічним, в той же час у цивільній – приватним, тобто індивідуальним. Зміст адміністративного договору також максимально врегульовується законом, а права і обов'язки суб'єкта владних повноважень як сторони договору цілком відповідають обсягу закріплених за ним на нормативно-правовому рівні повноважень. Якщо цивільно-правовий договір може бути укладений у будь-яких сферах за відсутності прямих законодавчих заборон, то адміністративний договір укладається лише у чітко визначених сферах, що відповідають характеру публічних відносин. Тому і постає питання про визначення специфіки адміністративного договору у сферах, де можливе його застосування.

Отже, через відсутність спеціального законодавства, яке б чітко і повно встановлювало вимоги до адміністративного договору та особливості його укладання і виконання в окремих сферах публічних відносин, виникають певні суперечності. Для їхнього усунення законодавцю пропонується:

- більш детально виокремити в законах, що є джерелами матеріального права, умови укладання адміністративного договору. Такі договори не повинні визначатися в процесуальних законах, адже саме положення матеріального права регламентують права та обов'язки суб'єктів

права, встановлюють відповідальність за їх порушення. Процесуальне право встановлює порядок застосування норм матеріального права у судовому процесі, процедуру розгляду та вирішення спорів;

- визначити підстави/умови недійсності та нікчемності адміністративного договору. ЦК України містить положення, які регламентують випадки, коли договір є недійсним та нікчемним. Видається, що недійсність та нікчемність адміністративних договорів може впливати також з інших умов. Наприклад, якщо адміністративний договір був укладений з порушенням форми, або з особою, яка не є належною стороною, або якщо відсутні істотні умови такого договору, встановлені законом для певної сфери публічних відносин, то адміністративний договір має визнаватися недійсним;

- припинення дії адміністративного договору (наприклад, після виконання всіх умов, які були в ньому зазначені);

- визначення істотних умов адміністративного договору: предмет, умови які визначаються законодавством, і які можуть визначатися сторонами, строк дії договору та інше;

- визначити розширений перелік сфер, де такий договір може застосовуватися. Наприклад, у п. 4 Положення про дитячий будинок сімейного типу, затвердженого постановою КМУ від 26 квітня 2002 р. № 564, визначено: «Договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу - адміністративний договір, що укладається на підставі закону, одним із учасників якого обов'язково є суб'єкт владних повноважень, його зміст становлять права та обов'язки учасників, передбачені законом та цим договором, у сфері захисту прав та інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування» [6]. Отже, з цього Положення випливає можливість застосування адміністративного договору для регулювання організаційних відносин у сфері влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

Н. Писаренко, Ю. Битяк, І. Балакарева, О. Марченко зазначають, що обов'язковою ознакою таких договорів також можна вважати те, що право здійснювати владні повноваження шляхом вступу в договірні відносини має бути

прямо передбачене законом. Аналогічно, законодавство, що регулює публічно-правові відносини, повинно встановлювати правила щодо порядку укладання, виконання та припинення цих договорів [7, с. 165].

Судова практика щодо адміністративних договорів неоднозначна. Суди по-різному трактують поняття адміністративний договір, що призводить до непослідовності у визначенні юрисдикції спорів. Деякі суди визнають договір адміністративним і розглядають справу в адміністративному порядку, тоді як інші закривають провадження на підставі відсутності ознак адміністративного договору, вважаючи його цивільним. Це створює проблеми для позивачів, особливо при оскарженні одностороннього розірвання таких договорів [8, с. 113].

Наприклад, у Французькій Республіці, яка вважається засновницею адміністративного права, існує низка норм, що виходять за межі Французького цивільного кодексу та регулюють адміністративні договори. Основною ознакою адміністративних договорів у французькій системі є те, що сторони договору не є рівними, і закон визнає певні привілеї для державних органів як сторін договору [9, с. 404].

У Франції адміністративні органи наділені широкими повноваженнями щодо укладення договорів у сфері адміністративно-правових відносин. Аналіз французького законодавства показує, що договори, укладені цими органами, можуть мати як цивільно-правову, так і адміністративну природу – залежно від змісту та характеру їхніх положень [10, с. 179].

У французькому законодавстві закріплено поняття «адміністративного контракту» (адміністративного договору), який зазвичай укладається у сферах транспорту, поштового зв'язку, водо- та енергопостачання, де публічно-правові юридичні особи виступають операторами відповідних мереж. Завдяки чітко побудованій законодавчій базі, що охоплює сфери застосування таких договорів, у Франції не виникає труднощів із розмежуванням адміністративних договорів і цивільно-правових угод [11, с. 224].

У Німеччині адміністративний договір є важливим інструментом публічного управління, що сприяє його кооперативному характеру. Ві-

домий німецький адміністративіст Е. Шмідт-Ассман називає такі договори формою «консенсуальної діяльності». Правове регулювання адміністративних договорів у ФРН базується на двох рівнях. Перший охоплює загальні законодавчі акти, зокрема Закон «Про адміністративні процедури» 1976 року (ст. 54-62), який визнає публічно-правовий договір формою адміністративної діяльності. Приватно-правові договори за участю органів влади цей закон не регламентує. Другий рівень – певні спеціальні нормативні акти, що містять окремі положення щодо договірної діяльності в державному та муніципальному управлінні [12, с. 36-37].

У Латвії адміністративний договір є угодою між публічною та приватною особами, що спрямована на встановлення, зміну, припинення або визнання адміністративних правовідносин. Його зміст стосується питань, які входять до компетенції відповідного органу публічної влади, а сам договір виступає засобом реалізації цієї компетенції. Такі договори укладаються виключно у визначених випадках: з метою врегулювання правового спору, зокрема у межах судового провадження; коли законодавство надає публічному органу дискреційні повноваження щодо видання адміністративного акта, визначення його змісту або здійснення певної фактичної дії [13, с. 181-182].

В Іспанії діє закон 39/2015 від 1 жовтня «Про загальну адміністративну процедуру публічних адміністрацій», де в статті 86 регламентовано, що публічні адміністрації можуть укладати угоди, домовленості, пакти або контракти з фізичними та юридичними особами, як публічними, так і приватними, за умови, що вони не суперечать правовій системі, не стосуються питань, що не підлягають обговоренню, і мають на меті задоволення публічного інтересу, який їм доручено. Такі акти мають обсяг, наслідки та спеціальний правовий режим, передбачений відповідним нормативним актом, що їх регулює, і розглядаються як завершальні етапи адміністративних процедур або такі, що включаються в них до їх завершення, незалежно від того, мають вони обов'язковий характер чи ні, до прийняття рішення, яке завершить процедуру [14, с. 46].

Висновки. Адміністративний договір в системі законодавства України як інструмент реалізації публічної влади є досить перспективним правовим засобом, що надає змогу покращити здійснення повноважень суб'єктами публічного права, а також між іншими суб'єктами правовідносин у сфері адміністрування. Країни ЄС у своїх нормативно-правових актах досить детально регламентували адміністративний договір, як наприклад, законодавець ФРН у законі «Про адміністративну процедуру» повністю унормував процедуру укладення адміністративного договору, вимоги до його форми, істотні умови та особливості виконання, відмежували цей договір від приватно-правового.

Вважаємо, що закріплення поняття і сфер укладення адміністративного договору в КАС України є нелогічним. Тому доцільно розробити відповідний проект змін до законодавства України та з врахуванням зарубіжного досвіду визначити, зокрема на рівні Законів України «Про адміністративні послуги» та «Про адміністративну процедуру», поняття, зміст, сфери застосування адміністративного договору, а також врегулювати процедуру його укладання, виконання, зміни, припинення та оспорування.

Література

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення: 17.09.2025).

2. Шевченко В.М. Особливості процедур укладання адміністративних договорів у сфері превентивності діяльності Національної поліції України. *Право та державне управління*. 2023. № 4. С. 322-329.

3. Адміністративний договір про порядок застосування Угоди між Україною та Королівством Іспанія про соціальне забезпечення громадян від 17 січ. 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724_023#Text (дата звернення: 17.09.2025).

4. Битяк Ю.П., Константий О.В. Правова природа адміністративних договорів. *Вісник*

Академії правових наук України. 2001. № 3(26). С. 101 – 109.

5. Курс адміністративного права України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух [та ін.]. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 872 с.

6. Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 квіт. 2002 р. № 564. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 17.09.2025)

7. Pysarenko N., Bytiak Yu., Balakariev I., Marchenko O. Concepts and Features of Administrative Contracts Through the Prism of Regulatory Provisions and Judicial Practice in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2023. No. 1(18). P. 147–167. DOI: <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-6.1-n000118>.

8. Шерстюк Г.М. Проблеми реалізації адміністративних договорів в Україні. *Юридичний бюлетень*. 2023. № 30. С. 110 – 114.

9. Cite this article Imami A and Betalli M, 'The Role of Administrative Contracts in the Field of Public Administration' (2024) 7(3) *Access to Justice in Eastern Europe* 393-409. DOI: <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-7.3-a000303>

10. Смотрич Д., Суркес Д., Буняк Р., Шевчук А. Адміністративний договір в правовій сфері. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». Том 11. № 2(42). С. 175-183.

11. Бевз С.І., Пороховата Є.О., Висоцька А.А. Питання правової визначеності адміністративного договору. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 12. С. 222 – 225.

12. Грін О.О. Адміністративні договори в доктрині та системі джерел адміністративного права ФРН та України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія ПРАВО. 2023. Вип. 79. Ч. 2. С. 35-40.

13. Куйбіда Р. Адміністративний договір у практиці європейських країн. *Слово національної школи суддів України*. 2013. № 2(3). С. 176-183.

14. Law of Kingdom of Spain on the Common Administrative Procedure of the Public Administrations of 1 October 2015 No. 39/2015.

URL: [https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/ Reports/PDP/2015%20Spain-Law%2039-2015%20Common%20Administrative%20Procedure%20of%20PA.pdf](https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/Reports/PDP/2015%20Spain-Law%2039-2015%20Common%20Administrative%20Procedure%20of%20PA.pdf) (дата звернення: 18.09.2025).

References

1. Kodeks administratyvnogo sudochynstva Ukrainy vid 06.07.2005 № 2747-IV. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2005. № 35-36, № 37. St. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (data zvernennia: 17.09.2025)
2. Shevchenko V.M. Osoblyvosti protsedur ukladannia administratyvnykh dohovoriv u sferi preventyvnosti diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. 2023. № 4. S. 322-329.
3. Administratyvnyi dohovir pro poriadok zastosuvannia Uhody mizh Ukrainoiu ta Korolivstvom Ispania pro sotsialne zabezpechennia hromadian vid 17.01.2001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724_023#Text (data zvernennia: 17.09.2025)
4. Bytiak Yu.P., Konstantyi O.V. Pravova pryroda administratyvnykh dohovoriv. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. 2001. № 3(26). S. 101 – 109.
5. Kurs administratyvnogo prava Ukrainy: pidruchnyk / V.K. Kolpakov, O.V. Kuzmenko, I.D. Pastukh [ta in.]. Kyiv: Yurinkom Inter, 2013. 872 s.
6. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro dytiachyi budynok simeinoho typu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26 kvit. 2002 r. № 564. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2002-%D0%BF#Text> (data zvernennia: 17.09.2025)
7. Pysarenko N., Bytiak Yu., Balakarieva I., Marchenko O. Concepts and Features of Administrative Contracts Through the Prism of Regulatory Provisions and Judicial Practice in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2023. No. 1(18). P. 147–167. DOI: <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-6.1-n000118>.
8. Sherstiuk H.M. Problemy realizatsii administratyvnykh dohovoriv v Ukrainy. *Yurydychnyi biuleten*. 2023. № 30. S. 110 – 114.
9. Cite this article Imami A and Betalli M, ‘The Role of Administrative Contracts in the Field of Public Administration’ (2024) 7(3) Access to Justice in Eastern Europe 393-409. DOI: <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-7.3-a000303>
10. Smotrych D., Surkes D., Buniak R., Shevchuk A. Administratyvnyi dohovir v pravovii sferi. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politehnika»*. Seria: «Yurydychni nauky». Tom 11. № 2(42). S. 175-183.
11. Bevz S.I., Porokhovata Ye.O., Vysotska A.A. Pytannia pravovoi vyznachnosti administratyvnogo dohovu. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2021. № 12. S. 222 – 225.
12. Hrin O.O. Administratyvni dohovory v doktryni ta systemi dzherel administratyvnogo prava FRN ta Ukrainy. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu*. Seria PRAVO. 2023. Vyp. 79. Ch. 2. S. 35-40.
13. Kuibida R. Administratyvnyi dohovir u praktytsi yevropeiskykh krain. *Slovo natsionalnoi shkoly suddiv Ukrainy*. 2013. № 2(3). S. 176-183.
14. Law of Kingdom of Spain on the Common Administrative Procedure of the Public Administrations of 1 October 2015 No. 39/2015. URL: [https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/ Reports/PDP/2015%20Spain-Law%2039-2015%20Common%20Administrative%20Procedure%20of%20PA.pdf](https://afyonluoglu.org/PublicWebFiles/Reports/PDP/2015%20Spain-Law%2039-2015%20Common%20Administrative%20Procedure%20of%20PA.pdf) (data zvernennia: 18.09.2025).

Dmytro Bezzubov, Oleksandr Andriiash

ADMINISTRATIVE CONTRACT IN THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE: ISSUES, WAYS OF IMPROVEMENT, AND INTERNATIONAL EXPERIENCE

State University «Kyiv Aviation Institute»
Lyubomyr Huzar Avenue, 1, 03058, Kyiv, Ukraine
E-mails: dbezzubov@ukr.net, 6916311@stud.kai.edu.ua

The purpose of the article: Improving the institution of an administrative agreement based on identifying problems of conclusion, implementation, scope, features of the legal nature of this agreement, as well as borrowing positive international experience in its application. **Research methods:** comparative legal method, analysis and synthesis, formal legal method were used. **Results:** it was found that an administrative agreement is an effective tool for regulating administrative and legal relations, which helps to implement the performance of certain functions by subjects of authority. It was found that the legislation of Ukraine does not sufficiently regulate the contract under study, which causes discussions in the scientific community and generates different approaches in legal and, in particular, judicial practice in resolving disputes arising from administrative contracts. It is proposed to borrow Germany's experience regarding the implementation of an administrative agreement and to amend the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", where it is necessary to clearly define the grounds for concluding an administrative agreement, its amendments, termination, requirements for form, and other important criteria. **Discussion:** scope of application of an administrative agreement; control over the implementation of an administrative agreement; subordination relations in an administrative agreement.

An administrative agreement in the system of public-legal relations is of great importance, since with the help of such an agreement certain functions of executive bodies can be implemented. Today, the issue of an administrative agreement arises in connection with Ukraine's European integration and relevant reforms in the field of public law, because the practice of administrative agreements is widespread in EU countries, and there is a corresponding clear legal regulation for their application.

In Ukraine, there are a number of problems related to the application of an administrative contract that require study and resolution. One of them is the problem of imperfect and contradictory special legislation, and therefore, subjects who have expressed a desire to conclude an administrative contract must be guided by the general provisions on the conclusion of contracts, in particular, Book Five of the Civil Code of Ukraine (hereinafter referred to as the Civil Code of Ukraine). However, the Civil Code of Ukraine does not take into account the specifics of the parties to the contract under study and its content. In judicial practice, courts are guided by the concept defined in the Code of Administrative Procedure of Ukraine (hereinafter referred to as the Code of Administrative Procedure of Ukraine) and the same provisions (general) that are specified in the Civil Code of Ukraine, which significantly complicates the resolution of disputes arising from administrative contracts.

Key words: administrative law; administrative contract; administrative procedure; public interest; administrative proceedings; subjects of power.

Стаття надійшла до редакції 20.11.2025